

אי שש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' עבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש יז תמוז תשע"ו: הדלקת נרות: ירושלים 7:07 תל-אביב: 7:22 חיפה: 7:15 מוצאי שבת: ירושלים: 8:23 תל-אביב: 8:25 חיפה: 8:26 ר"ת: 8:58

פרשת פינחס

תפלה על הזולת

מופץ השבוע
"בריאות ורפואה" – 94

כיצד מתפללין?

סיפר הגה"צ רבי חיים חייקין זצ"ל (ראש ישיבת עקסלבן בצרפת): פעם בא יהודי לפני החפץ חיים ותינה את צרתו וביקש מהח"ח שיתפלל בעדו שיושע. שאל אותו הח"ח: "האם אתה התפללת כבר בעצמך להשי"ת שיושיע אותך?" והשיב היהודי שוודאי כבר התפלל ועדיין לא נענה.

אמר לו החפץ חיים: "לך נא והבא אלי את ספר התהלים שלך ואראה האם התפללת כהוגן". הלך היהודי והביא עמו את ספר התהלים שלו. פתח אותו הח"ח והביט על דפי התהלים אחת הנה ואחת הנה, ואז פנה אל היהודי והביע את תמיהתו: "הרי דפי ספר התהלים שלך הם נאים וחלקים בלי כתם ובלי כל סימנים של דמעות, האם לזו תקרא תפלה כהוגן? המתן רגע ואראה לך כיצד יש להתפלל".

הלך החפץ חיים, הביא סולם טיפס ועלה לארון הספרים שלו. הוציא מלמעלה ספר תהלים ישן ומקומט. פתח אותו הח"ח והראה לאותו יהודי כי דפי התהלים מלאים בכתמי דמעות ואמר לו: "ראה כי לזאת יקרא תפלה. זה ספר התהלים של אמי ע"ה, אשר בו התפללה ושפכה הרבה דמעות שנשרו והרטיבו את ספר התהלים שלה. כך צריך להתפלל".

בדידי הוי עובדא

כוחה של תפלה...

באחד הימים קרא החזון איש לגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל וביקש ממנו לסייע במזון לבחור מקיבוץ ה"שומר הצעיר" שברח משם וחזר בתשובה שלמה. היה זה בשנים ששרר בארץ שלטון הצנע והיה קשה להשיג תלושי מזון.

הביע רבי יעקב את תמיהתו לפני החזו"א: היאך יתכן שבחור כזה התעורר לשוב בתשובה (היה זה הרבה שנים לפני תנועת התשובה הפורחת בימינו) והרי הוא נולד בקיבוץ, ללא זיק של יהדות, מחלל שבת ואוכל נבילות וטריפות וכ' רח"ל?

השיב לו החזון איש: "כשאביו של הבחור הזה הדרדר לעברי פי פחת, הבאיש ונעשה חילוני, בכה עליו אביו בדמעות שלישי. הוא ישב שבעה על בנו שהגיע לשמד. לבן עצמו, כבר לא עזר דבר, אבל הנכד חזר בתשובה! בניגוד לכל הגיון, מעבר לכל צפיה. למדנו ששערי דמעות לא ננעלו!"

רבי יעקב אומר

להתפלל ולבקש רחמים על היחיד ועל הרבים הזקוקים לישועה!

נלמד מהפסוק: פינחס בן אלעזר... ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" (פרק כה-יא)

ובגמרא (סנהדרין פב:) מבואר מעלתו הנשגבה של פנחס, שכאשר הרג את זמרי, נכנסו שבתו להרוג את פנחס. מה עשה הקב"ה? שלח מלאך והשחית בעם [כדי להטריד בני שבתו של זמרי שלא יהרגו לפנחס] כיון שראה פנחס את הנגף, עמד והיה מתפלל שנאמר: "ויעמד פנחס ויפלל ותעצר המגיפה". שעשה פלילות עם קונו וחבטן לפני המקום. אמר לפניו, רבונו של עולם, על אלה יפלו כ"ד אלף מישראל! מכאן נדון ק"ו בעצמנו: אם פנחס שהיה שרוי בסכנה מאותם אנשים שביקשו את נפשו ובכל זאת התפלל להצלתם. על אחת כמה וכמה שיש על כל אחד מישראל להרגיש בצרתו של הזולת [שהוא ערב לו] ולהתפלל לישועתו.

על הפסוק "אלף למטה אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצבא" אומרים חז"ל (במדרש תנחומא): "יש אומרים, אלפיים מכל שבת ושבת שלח, ויש אומרים, שלושת אלפים מכל שבת ושבת, שנים עשר אלף חלוצי צבא ושנים עשר אלף לשמור את הכלים... ושנים עשר אלף לתפלה.

ושאל המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינסטיין זצ"ל (בשיחת חיזוק שנשא בעיר קובה שביפן בשנות המלחמה): מה מקום היה כאן לתפלה הלא מלחמת ה' היתה זאת לנקום את נקמת ה' במדין.

אלא בהכרח צריך לומר - אמר המשגיח - שתפלה היא היא הכלי זיין של עם ישראל בכל מלחמה שהיא. ולומדים אנו עד כמה גדול כח התפלה במלחמה. שהרי רואים כי מנין הנשלחים למלחמת מדין לשם תפלה, היה שנים עשר אלף איש, ממש כמו מספר חלוצי הצבא האוחזים בנשק. כל זאת כדי שלא להעניק משקל-יותר לאנשי הצבא, ויבואו הבריות לטעות שהושג הנצחון יותר בזכותם, מאשר בזכות המתפללים.

כי על כן, האמת היא שכשם שאי אפשר למלחמה בלי לוחמים, כך לא ניתן לנצח בלא המתפללים.

מעשה קנאות לכבוד השי"ת גורם להרבות שלום בעולם ולא מחלוקת! נלמד מהפסוק: "הנני נותן לו את בריתי שלום" (פרק כה-יב)

ואמרו חז"ל בגמרא: אמר לו הקב"ה למשה, הקדים לו שלום שנאמר הנני נותן לו את בריתי שלום (סנהדרין פב:). ועל הנאמר בפסוק: "תחת אשר קינא לאלוקיו" (כה-יג) כתב הספורנו: מאחר שרב את ריביו, גם אני אצילהו מכל מיני ריב והתנגדות והיה לו שלום מדה כנגד מדה.

קנאותו של פנחס – לכפר ולהציל את ישראל

על מעשה קנאותו של פנחס אומרים חז"ל (סנהדרין פב:): שזו הלכה, אבל הבא לשאול אם לקנא קנאת ה', אין מורין לו. וביאר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (בשיחות מוסר מאמר כו) שאמנם כך היא ההלכה ש"קנאים פוגעים בו", אך מאידך "אין מורין לו" - לא תתכן בזה הוראת דין, שכן הרשות לפגוע לא ניתנה אלא לאדם כזה שקנאת ה' בוערת בקרבו, ומתוך קנאה זו הריהו פוגע בחוטא, אבל אם לא הגיע למדרגה כזו, הרי זו רציחה ככל אדם.

את זאת מלמדינו הפסוק "וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" מה ראה הכתוב לייחס את פנחס לאהרן הכהן? אלא ללמדינו שמדתו של פנחס היתה כמדתו של אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום. רק מכח מדה זו קינא פנחס את קנאת ה'. ומכאן, שבקנאותו לא היה מעורב כל שיקול אחר, מלבד קנאת ה' שבערה בקרבו.

עפי"ז יובן מדוע זכה פנחס לשכר של "ברית שלום" ו"ברית כהונת עולם" לו ולזרעו אחריו, וכפי שפירש רש"י: "לא נתכהו פנחס עד שהרג לזמרי".

ולכאורה תמוה (וכן הקשה החדושי הרי"ם): הרי נפסק (בטור או"ח סי' קכ"ח) שכהן שהרג את הנפש אפילו בשגגה פסול לכהונה. וכיצד מצינו כאן שעל הריגת זמרי זכה לכהונה?!

אכן לאור האמור שכל מעשהו נבע רק מתוך אהבת ישראל כדי לכפר עליהם ולהצילם וכמדתו של אהרן הכהן, מובן שדוקא מעשהו זה יזכהו בכהונת עולם.

תועלתה ודרכה של הקנאות

מעניינים דברי חז"ל (במדרש פליאה): "אין שלום אמר ה' לרשעים" (ישעיה מ-כב): "מכאן שהקב"ה אוהב את הרשעים"... מה פשרם ומובנם של דברי חז"ל אלו?!

וביאר הגאון רבי יוסף צבי דושינסקי זצ"ל (בתורת מהרי"ץ) שכאשר רואים הרשעים שעומדים כנגדם כמו חומה בצורה מבלי להרתע ומבלי להתפשר, או-אז יסוגו אחור ויתנו מרגוע לנפשם וינחו מזעפם. וכדברי חז"ל (סנהדרין עא:): "פיזור לרשעים הנאה להם והנאה לעולם". כלומר: מה שמפזרים אותם ומתרחקים מהם ומהמונם, היא הנאה להם ולעולם. שכן עי"ז ירגעו מהאש האוכלת בקרבם להרע ולעקור כל חלקה טובה ביהדות. נמצא, שבמניעת הקב"ה את השלום מאיתם, הוא גם להנאתם ולטובתם, ומכאן שהקב"ה אוהב את הרשעים.

ניתן להגדיר את טיבה ודרכה של הקנאות כאמרת חז"ל (ויומא כג:): "כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש"... כלומר: רק כשיש פריצת גדר כלשון הפסוק (קהלת י-ח) "ופורץ גדר ישכנו נחש" רק אז יש לה לקנאות מקום!

או בדרך נוספת: אמרו חז"ל (תענית ח.) בעתיד שואלים את הנחש מה הנאה יש לך. "אם ישך הנחש בלא לחש ומה יתרון לבעל הלשון"?! כך צריכה להיות אופיה של קנאות: כנחש! ללא כל הנאה וחשבון אישי. אלא כולה לכבוד השי"ת בלבד!

"לא לכל מלחמה יוצאים לנצח"...

פעם שאל הגאון רבי ברוך שמעון סלמון זצ"ל (רבה של פ"ח) את הגרי"ש אלישיב זצ"ל אודות תקנה מסויימת שתיקנו גדולי ישראל כדי לסכור פרצה במחנה היראים לדבר ה'. ורבים טענו כי התקנה הזו לא תועיל משום שלא ישמעו לפסיקת הרבנים.

ואם כן, השאלה: מדוע יתקנו כזו תקנה ללא תועלת ושתהיה לריק והרי למדנו (ויבמות סה:): כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע?!

השיב לו הגרי"ש: "לא לכל מלחמה יוצאים כדי לנצח! לפעמים הולכים כי צריך להלחם, ומקוים שהקב"ה יעזור לנצח"...

ישא ברכה

"רק על פי ההלכה"...

בתקופה הראשונה בה התגורר הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל בלונדון, בשנת תרצ"ב, התיידד עם יהודי שהרבה להטיב עם רבי יחזקאל. הוא היה מסייע לו בעת הצורך בעניינים שונים, וגם רבי יחזקאל הכיר לו טובה על כך והייתה ידידות אמיתית שרויה ביניהם.

ואולם פעם השיא הלה את בתו באחד מבתי הכנסת בלונדון במקום שלא נהגו שם כהלכה ואשר הרבנים הביעו את מורת רוחם והתנגדותם על כך. הלה הזמין את ידידו רבי יחזקאל להשתתף בשמחתו ולסדר שם את הקידושיין.

השיב לו מיד רבי יחזקאל בתקיפות: "לא תדרוך כף רגלי במקום שאינו מתנהג עפ"י השולחן ערוך! תראו קודם כל לבטל את המנהג הרע שנוהגים באותו בית הכנסת, ורק לאחר מכן אוכל לבוא למקום זה!..."

פניני רבינו יחזקאל

בקנאו את קנאתי...

באחד מבתי הכנסת באמריקה, נשכר חזן מפורסם לעבור לפני התיבה בשבת.

לקראת מאורע זה נמכרו כרטיסים כדי לקדם את פעילויות בית הכנסת שהיה במצב כלכלי קשה.

בשבת לאחר תפלת שחרית עבר הצדיק רבי יעקב יוסף הרמן זצ"ל ליד בית הכנסת ולגודל חרדתו הבחין כי מוכרים כרטיסי כניסה בעצם יום השבת...

הוא נכנס לבית הכנסת ובעת שהפסיק החזן לדקות ספורות, רץ לבימה וזעק בזעם: "אם ברצונכם לאסוף כסף למען קיומו של בית הכנסת זה, על ידי חילול שבת, עדיף שביית הכנסת יסגרו!"

הכל היו המומים ונבוכים. הקהל געש ורגז, מכיון שהחזן סירב להמשיך. אך הכרטיסים לא נמכרו עוד באותה שבת...

הרב הרמן עזב את בית הכנסת כשהוא מלווה בקריאות בוז מכל עבר, אך מאושר שקיים את חיובו לכבוד השי"ת.

הכל לאדון הכל

להתמסר ככל האפשר לזיכוי הרבים והצלת הכלל והפרט!

נלמד מהפסוק: "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו... בקנאו את קנאתי בתוכם" (פרק כה-יא)

ופירש הכלי יקר: הכל לרבותא נקט. כי אף על פי שהיה בן אלעזר שלקח מבנות פוטיאל מיתרו שפיטם לעבודה זרה, ולא מנע את עצמו, אף שיאמרו לו ליצני הדור, בת יתרו מי התיר לך. וכן היה בן אהרן הכהן שעשה העגל ויקניטו לו בזה. אף על פי כן לא חס על כבודו. עוד הודיענו הכתוב שבחו של פנחס, אף שהיה בתוך העדה – מקום מסוכן מפני קרובי זמרי, מכל מקום מסר נפשו להצלת ישראל. ונרמז בפסוק "ויקח רמח בידו" היינו ששם כל רמ"ח איבריו בכפו.

תמה הגאון רבי זלמן סורוצקין זצ"ל: הרי כ"ד אלפים מישראל מתו בידי שמים במגיפה בגלל אותו מעשה, ובכל זאת הפרצה לא נגדרה. העם המשיך לזנות אל בנות מואב וביתר שאת, והנה רק כאשר קם פנחס מתוך העדה והרג חוטא אחד "בידי אדם", נעצרה לא רק המגיפה אלא כל מעשי החטא שגרמו למגיפה. במה היה כוחו של פנחס יפה יותר מהמגיפה מן השמים?!

ונראה בביאור הענין, כי עד שקם פנחס ורומח בידו, היה נדמה להם לחוטאים, כי אין בכח בשר ודם לכבוש את יצרם הרע, ונפל ספק בלבם שמה אין בכוחם להתעלות ולהתגבר ולקיים את חוקי התורה כנתינתה, וגם אחר שפרצה המגיפה עדיין נתחזקו בדעתם כי אין ביכולתם לעמוד בדרישות התורה מול חוזקו של היצר.

ואולם רק כאשר ראו כיצד פנחס מזנק בגבורה ומקנא קנאת ה', נכחו לדעת "שאפשר גם אחרת", הם גילו לפתע כי ישנם כוחות עצומים וטמירים בנפש האדם שיכולים להביאו לגבור לא רק על היצר הטבעי אלא אף ליטול סיכונים ולהיות מוכן למסור את הנפש ממש כדי לקיים את חוקי התורה בדקדקנות. מראה זה עורר בהם את הכוחות הגנוזים בהם להתגבר על יצרם ולהמנע מן החטא וממילא גם המגיפה נעצרה.

הכהנים למדו מפנחס למסור נפשם בעבודת המקדש

על מעשהו זה של פנחס שנעשה במסירות נפש, אמרו חז"ל (במדרש): אמר הקב"ה: בדין הוא שיטול שכרו. מה באים חז"ל להשמיענו בזה ועל איזה שכר מדובר כאן? וביאר כ"ק האדמו"ר גאב"ד אונגוואר – הגאון רבי מנשה קליין זצ"ל (בספרו מגיד משנה עה"ת) עפ"י מה שאמרו חז"ל שכל הכהנים הגדולים מבית ראשון ושני היו יוצאי חלציו של פנחס. וכהנים אלו היו צדיקים שמסרו נפשם לעבוד עבודת ה' בבית המקדש אף שכל אחד מהם ידע שבוודאי ימות באותו יום [כדברי חז"ל שקשרו חבל של ברזל על רגלו של הכהן כשנכנס לפני ולפנים].

מנין למדו מסירות כזו? מפנחס שגם הוא מסר נפשו להצלת ישראל אף שבוודאי יהרגוהו. זו כוונת חז"ל באומרם "בדין הוא שיטול שכרו", דכיון שמסר נפשו להצלת כלל ישראל, בדין הוא שיטול שכרו כעין זה שיבואו בני בניו הכהנים וימסרו עצמן בעבור כלל ישראל.

זכות המציל נפש מישראל...

סיפר החתם סופר: בתקופת המהרש"א היה רשע עריץ המפורסם ברשעו, ונפטר לבית עולמו. אמרו: ברוך המקום שהרגו. החברא קדישא עלזו שהרי "באבוד רשעים רינה". אחד מהם אף הגדיל לעשות והכה בשחוק על חוטמו של המת והכל גיחכו.

בלילה הופיע אצלו הנפטר בחלום והזמינו לבוא לדין בפני בית דין שלמעלה על שביישו... בתחילה לא שת לבו אך כשחזר החלום ונשנה והרגיש חולשה גדולה מאוד, חשש שקיצו קרב מפני התביעה.

שלח לשאול את המהרש"א מה עליו לעשות? הורה לו המהרש"א שיבוא לישון בחדרו ואם יופיע אצלו המת בחלום הלילה שיעירונו משנתו.

בא הנפטר בחלום ומיד החל האיש לזעוק. קם המהרש"א ופנה בשאלה לנפטר: "כשיש דין למטה אין דין למעלה! מה יש לך נגדו?" השיבו הנפטר: "על שביישני ברבים!" אמר לו המהרש"א: "עליך להודות לו כי על ידי כן הפחית מעונשך בעולם הבא, וכי לא הגיע לך ביוש זה על מעשיך?"

ענה הנפטר: "לא! כי פעם אחת עברתי על גדות הנהר כאשר חצו בו תלמידי השיבה ולפתע נסחף אחד בשבולת הנהר ואבד במצולות. קפצתי אחריו וחילצתי וכיום הוא גדול בישראל ומרביץ תורה. על כן כשהגעתי למרום עשו לי כבוד גדול, וכל התורה והמצוות של אותו תלמיד שהצלתי נזקפים שם גם לזכותי!"

השיבו המהרש"א: "אם כן, הזהר עתה מהשטן שרוצה לנשל אותך מכל זכויותיך ולנקום בך על כל עוונותיך. שהרי כל זכותך היא שקיימת נפש אחת מישראל, ועתה הוא מסית אותך לאבד אדם זה מהעולם על כל התורה והמצוות שעתיד לעשות. על כן שמע לעצתי והנה לאדם זה, לטובתך!..."

מאז לא הוסיף עוד הנפטר להטרידו, ואותו אדם נרפא מחולשתו.

הגדת החת"ס

מסירות להציל ולהחיות

אחר פטירת רבה של חברון הגאון רבי משה פידייר זצ"ל, בקיץ תרכ"ה, הפצירה הקהילה בגאון רבי אליהו מני זצ"ל שיקבל עליו את עול הרבנות. רבי אליהו ששנא את הכבוד והשררה מטבעו, השתמט מהם, ומכיון שבאותה עת פרצה מגיפת חולירע במצרים, והכל חרדו מחשש שהמגיפה תגיע לשערי חברון, יכול היה רבי אליהו להשתמט באומרו: "חכו נא עד יעבור זעם".

ואכן, את אשר יגורו בא. המגיפה הגיעה לחברון ועשתה שמות בעם. רבים נסו מנוסת חרב מפני אף המשחית. לא היה כמעט מי שיטפל במתים ובחולים. או-אז שינס רבי אליהו מותניו, ועמד בין החיים ובין המתים. את המתים הביא לקבורה, ואילו את החולים סעד על ערש דווי, לא חת ולא זע מפני המגיפה, וסמך על מאמר חז"ל "שלוחי מצוה אינן נזוקים". הוא סבב בין הבתים חיזק את מצבם הרוחני והחומרי והפיח בקרבם רוח חיים, והיין רגליו כאיילות לדלג מחולה לחולה.

עם כלות המגיפה, אחרי שהעם התקשרו עמו בעבותות אהבה, חזקו עליו הפצרותיהם להיות רועם ואביהם.

לבסוף נכנע לקבל עליו את המשרה כאב"ד חברון, אך בתנאי שלא יקבל שום פרס וטובת הנאה מרבנות!

מורשת ספרד

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

"אם לא עכשיו – אימתי" / הרב נפתלי וינברג

אשר איננה מתואמת עם דעת תורה. הבעל-דבר מתוחכם למדי, הוא יודע שכלל שיהפוך את הילדים ליותר עצמאיים מול הוריהם, כך יוכל יותר להשפיע עליהם!

* * *

אז מה עושים:

כל אחד מבין שנוכח היחלשות ערכי 'כיבוד אב ואם' יש להתייבב ולחזק אותם!

ההצעה המעשית שלנו היא לשלב תוכנית לימוד מיוחדת בנושאים אלו, בכל מוסדות החינוך בארץ. אנחנו יכולים להמליץ על חוברות הלימוד של 'מכון אהבת אמת', אך אם מישוה מכיר תוכנית יעילה דומה אין עניינו צרה בה.

החברות שלנו מחזקים ביותר את כל ערכי בין אדם לחברו, ובמרכזם את מצות 'כיבוד אב ואב' להן מוקדשות פרקים שלמים. לכס, ההורים, יש את מלוא הזכות והחובה לדרוש שהלימוד ההכרחי הזה ישולב בתוכנית השנתית הבאה. כן. גם אם זה על חשבון שעת לימוד אחרת, מה יקרה אם ילמד הילד פרק אחת פחות בבניא או במשנה? הרי לפני הכל צריך הילד ללמוד להיות "מענטש", בן אדם - "דרך ארץ קדמה לתורה". הדברים נכתבים גם לגבי ישיבה-קטנה או ישיבה גדולה. אך אם יפספס את הלימוד וההרגל במדות טובות בגיל צעיר עד גיל בר-מצוה עלול "להפסיד את הרכבת"...

קעת הזמן להתכונן לשנת הלימודים הבאה, זריזים מקדימים למצוות!

* * *

מאידך, כהשלמה לתפקידם של ההורים הפקנו חוברת קצרה איכותית ותכליתית בשם 'אדני הבית'. 50 דפים בס"ה, אך בבחינת מועט המחזיק את המרובה. מתוך ערנות לעומס ולחץ הזמן של ההורים העדפנו שהחוברת תהיה ככל שיותר קצרה ואיכותית.

מדובר בתרכיז של חומר ממיטב המומחים, אשר מעניק הדרכה ברורה בשפה השווה לכל נפש. המלצתנו שהאבא והאמא יקבעו בו לימוד יומי משותף במשך כ-5 עד 10 דקות, חמש פעמים בשבוע.

נוכחנו לשמוע על הורים ששקדו על החוברת, ובזכותה הפנימו את העצות המועילות ושינו את ניהול הבית לטובה. לא יאמן עד כמה שינויים שנראים בהתחלה כ"קטנים" משפיעים לטובה על כל האווירה וההתנהלות! חיים מאושרים, שמחת חיים אמיתית - ומה לא?

חמש דקות ביום, לקרוא, לדון, להפנים - ולשנות!

השווי של החוברת הוא כל הון דעלמא, אך מחירו עשרים שקלים בלבד... ניתן להזמין בטלפון 02-5671812 (ותשלום בהעברה בנקאית, משלוח בדואר) כמו כן ניתן להתייעץ טלפנית בנושאים אלו ונשמח לעזור.

יה"ר שנוכח להשבת עטרת עם ישראל לתפארתה, וישמעו רחוקים ויבואו ויבקשו ללמוד כיצד לקיים "וחי בהם" בחיים רוחניים ארוכים ומאושרים!

'עשרת הדברות' הן, כידוע, שורש כל תרי"ג מצוות. אך אם תמצני לומר הרי הדברה 'כבד את אביך ואת אמך' היא השורש לכל ענייני בין אדם לחברו - ורמז לדבר שזו הדברה היחידה שאיננה 'בין אדם למקום' ובכל זאת ממוקמת בלוח הימני, בנפרד משאר הדברות של בין אדם לחברו אשר ממוקמות בצד שמאל.

והנה, מצוות שבין אדם לחברו אשר בלוחות הברית הן מצוות לא תעשה. אמנם, כלפי מצוות 'כיבוד אב ואם' לא הביאה התורה בדברות את "איש אמו ואביו תיראו" שהיא המקור לאיסור לסתור את דבריהם וכדו'. אלא העדיפה את הצד החיובי של 'כבד את אביך' וזאת לעומת שאר מצוות שבין אדם לחברו המובאות בלוחות בהן מתייחסים לצד השלילי, לא תגנוב וכו'.

מה זה מלמד אותנו? שאם הילד מחונך נכון בהלכות החיוביות של כיבוד אב ואם, לקום כשההורים נכנסים הביתה, וכן "מאכילו, משקהו, מוציאו מכניסו", ממילא יהיו ברורים ומובנים מאליהם לילד האיסורים האחרים - לא לסתור את דבריהם וכו'. וגם מבחינה פרקטית, הרי יותר קל לחנך לצד החיובי מאשר לצד השלילה.

אמנם, אם ההורים מוותרים על חינוך הילד בחובות החיוביים כלפיהם - כמו לקום לכבודם - ואם גם במוסד לימודיו לא משלימים את החסר, אזי ייתכן מאוד שהילד לא רק יגרע מהמצוות החיוביות האלו, אלא חלילה אף ייכשל באיסורים השליליים - כמו לא לשמוע בקולם.

"לא". "לא רוצה". המילים הללו נשמעות לדאבוננו לא פעם באוזני הורים מפי ילדיהם. בראש הילד ישנה סיבה נוספת לתגובות אלו, והיא כאשר הוריו מהווים עבורו "חברים" נכון. הם מבוגרים ממנו, חזקים ממנו, עשירים ממנו, אך מה מאלץ אותו להיכנע בלב פנימה ל"חברים" הללו? הוא אומר 'לא' - ואפילו נקיפות מצפון אין לו.

* * *

הדברים נכתבים מתוך כאב גדול לאחר שהגיעה לאוזני עדות מאת מלמד באחד התנ"י' המובילים בארץ שרוב ההורים בכיתתו סובלים מבעיית מרדנות! והם, ההורים, ניצבים חסרי אוניס.

כולנו מבינים, שתופעה של ילד שובב או מרדן במשפחה אינה בעיה רק לגבי ילד זה אלא זה מחדיר מתח בבית ומחליש את כל התא המשפחתי. תופעה שכזו מהווה כמעט סימן מובהק שיש מה לשפר בחינוך בבית ובכל הגישה של קיום מצוות כיבוד אב ואם.

ניתן להצביע על המצב בעולם הגדול, כגורם שבסופו של דבר משפיע גם עלינו. ערכי המשפחה נשחקים עד דק בעולם ואף בארץ. ישנם רוחות זרות בעולם שמנסות להשפיע גם בארץ לכיוון פירוק משפחות ל"ע, ויש לדעת שאינם רוחות של תורה. אז גם אם 90% מיהודי הארץ צמים ביום הכיפורים, ומחשיבים את התא המשפחתי, עדיין השפעת העולם מחלחלת אף לתוככי הציבור שלנו. מוטלת עלינו אם כן אחריות עצומה לחסום כל השפעה

מעוניינים לתרום ספר תורה

מדובר בספר תורה חדש כתב אריז"ל שנכתב על ידי סופר ירא שמים, ועבר הגהות ובדיקות מחשב. וכולל עצי חיים עם עיטורים מכסף טהור וגם כתר ויד מכסף טהור. הסיום של הספר היה לפני כשנה בחו"ל בקהילה של התורם והספר תורה חזר לארץ. התורם מחפש בית כנסת שיש לו מנין כל יום ושאינו בו ספר תורה שרוצה את הספר בתנאים האלו:

א) הספר בהשאלה לשימוש בלבד ויהיה שייך למשפחת התורם ונשאר רכושיה הבלעדית של המשפחה. ב) להתחייב לקרוא בספר זה כל יום שיש בו קריאת התורה לפחות בשנה ראשונה. ג) באם מישהוא אחר יתרום ספר חדש לאותו מקום אחרי השנה הראשונה, לחלק את הקריאות בין שני הספרים בצורה שווה ד) לעשות ביטוח מלא, כולל נגד אש מים גניבה וכו' עבור הספר וכלי הכסף הנ"ל בסכום כולל של מאה ארבעים וחמש אלף ש"ח ושהמוטב בביטוח יהיה משפחת התורם. ה) לתחזק ולתקן לפי הצורך את הספר וכלי כסף כולל ניקיון כלי הכסף שמצריך ניקיון באופן שוטף. ו) הספר והכלי כסף יאוכסנו בארון קודש שהוא כספת ולא להוציאם מחוץ לבית הכנסת בלי רשות בכתב מהתורם. ז) שהתורם יכול בכל עת שירצה לסיים את ההשאלה.

מי שיכול לעמוד בתנאים האלו ומעוניין בספר שיצור קשר עם התורם מר שלום הוק על ידי מייל: shalomhoek@walla.co.il או בטלפון: 0032475738081 - אין מערכת איש לרעהו או מכון אהבת אמת אחרים לתוכן המודעה -